

ŤAHÁK OD SMARTELINA: SLOVNÉ DRUHY (1 – 10) A PÁDOVÉ OTÁZKY

- **Ohybné (1 – 5):** 1 podstatné m., 2 prídavné m., 3 zámená, 4 číslovky, 5 slovesá. **Neohybné (6 – 10):** 6 príslovky, 7 predložky, 8 spojky, 9 častice, 10 citoslovčia.
- **Pády:** **N** (Kto? Čo?), **G** (Koho? Čoho?), **D** (Komu? Čomu?), **A** (Koho? Čo?), **L** (O kom? O čom?), **I** (S kým? S čím?).

- 1 Korektor článku:** Dopln na linajky chýbajúce **pádové koncovky** podstatných mien a do rámečkov zapíš skratku pádu (**N, G, D, A, L, I**).

A s našimi kamarát_____ Pád:

B o vernom ps_____ Pád:

C bez učebn_____ (mn. č.) Pád:

D v našej pracovn_____ Pád:

- 2 Chyták slovných druhov:** Urči číslom (**1 až 10** podľa ťaháka) slovný druh **zvýrazneného slova**. Pozor, rovnaké slovo môže byť v rôznych vetách iným slovným druhom!

1. Pravda vždy **vítazí**.

2. **Okolo** domu rastú ruže.

3. Tomáš len bežal **okolo**.

4. Čítal **tri** napínavé knihy.

- 3 Zmena času v rozhovore:** Prepíš tri zvýraznené slovesá z vety do **budúceho času** a urči ich **osobu** (1., 2., 3.) a **číslo** (j. č. alebo mn. č.).

„My dnes **píšeme** reportáž, ty **kreslíš** komiks a Lukáš **hrá** šachový turnaj.“

1. píšeme → _____ Osoba: Číslo:

2. kreslíš → _____ Osoba: Číslo:

3. hrá → _____ Osoba: Číslo:

Redakcia školského časopisu

Kľúč pre rodiča – vytlačte túto stranu samostatne, aby dieťa počas práce nevidelo riešenia.

1 Korektor článku

A: s kamarátmi [I] • B: o psovi [L] • C: bez učebníc [G] • D: v práčovni [L]

O čo ide: Precvičenie pádových otázok a pravopisu pádových koncoviek podstatných mien (najmä inštrumentálu množného čísla -mi a lokálu jednotného čísla -ovi, -i).

Ako to vysvetliť dieťaťu: „Pád vždy určíš tak, že sa opýtaš predložkou a pádovou otázkou: S kým, s čím? S kamarátmi (I). O kom, o čom? O psovi (L). Bez koho, bez čoho? Bez učebníc (G). V čom? V práčovni (L).“

Častá chyba: Zámena koncovky -y a -i v inštrumentáli množného čísla (s kamarátmi má vždy mäkké i) alebo napísanie y v slove v práčovni (mäkká spoluhláska ň pred koncovkou -i).

Skúste spolu: Vyberte z knihy alebo časopisu 5 spojení predložky s podstatným menom. Nech dieťa ku každému nahlas povie pádovú otázku a určí pád.

2 Chyták slovných druhov

1. víťazí = 5 (sloveso) • 2. Okolo (domu) = 7 (predložka) • 3. (bežal) okolo = 6 (príslovka) • 4. tri (knihy) = 4 (číslovka)

O čo ide: Rozlišovanie slovných druhov podľa ich úlohy vo vete, nie iba podľa prvého pohľadu. Najdôležitejší je rozdiel medzi predložkou (viaže sa s podstatným menom) a príslovkou (stojí samostatne pri slovese).

Ako to vysvetliť dieťaťu: „Slovo okolo vo vete Okolo domu stojí pred podstatným menom dom – je to predložka (7). Ale vo vete Bežal okolo už za ním žiadne meno nie je, pýtame sa Kade bežal? – preto je to príslovka (6).“

Častá chyba: Deti určujú slovný druh mechanicky bez čítania celej vety, preto obidve slová „okolo“ označia rovnakým číslom, alebo si slovo „víťazí“ (Čo robí? – sloveso) pomýlia s podstatným menom „víťazi“.

Skúste spolu: Vymyslite spolu dvojice viet so slovom „dnuka“ alebo „blízko“ tak, aby raz stálo samo (Býva blízko – príslovka) a druhýkrát pred podstatným menom (Blízko lesa – predložka).

3 Zmena času v rozhovore

1. budeme písať (alebo napíšeme), 1. os., mn. č. • 2. nakreslíš (alebo budeš kresliť), 2. os., j. č. • 3. bude hrať (alebo zahrá), 3. os., j. č.

O čo ide: Tvorenie budúceho času slovies (zloženým tvarom s pomocným slovesom byť alebo predponou na-, za-) pri zachovaní tej istej osoby a čísla.

Ako to vysvetliť dieťaťu: „Pomôž si zámenom a slovom zajtra: My dnes píšeme → My zajtra budeme písať (1. osoba množného čísla). Ty dnes kreslíš → Ty zajtra nakreslíš alebo budeš kresliť (2. osoba jednotného čísla).“

Častá chyba: Dieťa pri zmene času omylom zmení aj osobu (napr. píšeme → budú písať) alebo napíše pomocné sloveso spolu s neurčitkom ako jedno slovo.

Skúste spolu: Hrajte hru „Časostroj“: povieť krátku vetu o tom, čo práve robíte v kuchyni alebo v izbe (Varíme čaj, Čítaš knihu), a dieťa ju okamžite premení do minulého aj budúceho času.